

توضیحات درس دهم : ترانه ی من

سطر ۱ – دقایق عمر به امواج تشبیه شده اند / مراعات نظیر(امواج - ساحل) / تشخیص در(راه می جویند)/

سطر ۳- تشخیص دارد و منظور : لحظات سپری می شوند/ سطر ۴- واج آرایی (ش) / سطر ۵- منظور از ولادت، کودک و نوزاد است/ توضیح این که سرچشمه ی تولّد را نور دانسته چون نوزاد وجودش را از خداوند می گیرد و خداوند نور است؛ الله نور السّموات و الارض .../ سطر ۶- تشخیص / (تاج)

استعاره از دوران جوانی/ منظور از (تاج برسرش نهادند) یعنی نوزاد به سن جوانی و به اوج قدرت می رسد/

سطر ۷- خسوف های کژخیم : استعاره از حوادث ناگوار / (ش) در شکوهش به جوانی برمی گردد/ سطر ۸- تشخیص/ موهبت یعنی بخشش و نیز می توانیم

دوره ی جوانی بگیریم / سطر ۹- تشخیص / فرّه : شکوه / فرّه جوانی را می پژمرد استعاره مکنیه دارد، جوانی به گلی تشبیه شده که می پژمرد /

سطر ۱۰- ابروان: مجاز از پیشانی/ شیارهای موازی منظور چین وچروک های یکسان است/

ص ۸۴ - سطر ۱۱- تشخیص/ گهرهای نادر: استعاره از انسان های برجسته / در کام می کشد : کنایه از نابود می کند/

سطر ۱۲- مراعات نظیر(داس - روینده) / داس وقت: تشبیه / روینده: مجاز از همه ی موجودات و جانداران/ زنهار: امان/

سطر ۱۳- نامده : آینده / دست دهر: تشخیص یا استعاره مکنیه/ معنی :روزگار برخلاف میل باطنیش شکوه تو را (منظور شکوه من = شاعر را) می ستاید/

توضیحات درس یازدهم : چشم به راه

بند اول

منظور از آنان که همه چیز دارند مگر تو را، کافران و ثروتمندان بی‌دین هستند/ سُخره: ایهام دارد ۱- کار بی مزد و بیگاری ۲- مسخره /

منظور از آنان که هیچ ندارند مگر تو را مستضعفین و مؤمنین فقیر هستند/ تضاد دارد/

بند دوم

به بیان ساده منظور کلی از این بند، آفرینش انسان برای جانشینی خداوند است که خداوند از این آفرینش نا امید نمی شود.

بند سوم

بین شفا و آسیب تضاد هست/ در این بند دیدگاهی عارفانه مطرح شده است با این توضیح که عرفا می گویند این که خداوند به کسی درد و آسیب می رساند به این خاطر است که خداوند او را دوست دارد/ این بند برای قرابت معنایی مهم است چون که بسیاری ابیات هستند که در آن ها، این نکته مطرح شده که خداوند به دوستانش درد می دهد و خودش هم آن درد را درمان می کند. چنان که حافظ می گوید :

دردم از یار است و درمان نیز هم دل فدای او شد و جان نیز هم

بند چهارم

فانوس: نماد حقیقت و معرفت/ پشت و پیش : تضاد / سایه : نماد جهل و گمراهی/ مفهوم کنایی: نادیده گرفتن حقیقت /

معنی کلی : کسانی که حقیقت و معرفت را نادیده می گیرند، در جهل می مانند و رو به گمراهی هستند/

بند پنجم

ماه : نماد انسان های ایثارگر/ روشنی : نماد نیکی ها/ لکه های سیاه : نماد بدی ها / مفهوم کنایی: ایثار کردن/

معنی کلی: مانند ماه خویی ها و بهترین چیز هایت را به دیگران ببخش و بدی هایت را برای خودت نگه دار/

بند ششم

کاریز: قنات و نماد انسان های خود خواه و مغرور است / مراعات نظیر (کاریز – رود – آب) / مفهوم کنایی: نهایت خودبینی و غرور داشتن /

معنی کلی: انسان های مغرور و خودخواه فکر می کنند دنیا در خدمت آنان است و متّعلّق به آنان است /

بند هفتم

گل ها : استعاره از عشق خداوند به انسان/ چشم به راه : کنایه از منتظر /

معنی کلی: خداوند به خاطر نعمت هایی که به ما داده از ما انتظار پاسخی ندارد بلکه بیشتر به خاطر عشقی که به انسان دارد منتظر پاسخ است که ما هم او را دوست داشته باشیم.